

स्थानीय राजपत्र

शुक्लापनटा नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: १

संख्या: ४

मिति: २०७४/१२/२९ गते

७ नं प्रदेश, भक्तलारी, कञ्चनपुर, नेपाल

भाग २

शुक्लापनटा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना

शुक्लापनटा नगरपालिका योजना संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४

शुक्लापनटा नगरपालिका अन्तर्गत संचालित योजना तथा आयोजनाहरू उपभोक्ता समिति मापनित कार्यान्वयन गर्ने प्रतिन्यालाई व्यवस्थित, पारदर्शी, अनुमानयोग्य, गुणास्तरिय बनाउन बाध्यकारी भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीको प्रावधान सँगै पति कुल नहुने गरी शुक्लापनटा नगर कार्यपालिकाबाट यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

१. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ को अधिनमा रही रु. १ करोड सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा सो सम्बन्धी सेवा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट गराउन वा प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
२. बृद्धा नं. १ मा उल्लिखित एक करोड रुपैयाँसम्मको लागत अनुमानमा मुख्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टीजेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश समेतको रकम समावेश हुनेछ ।
३. बृद्धा नं. १ को प्योजनको लागि सम्बन्धित काम वा सेवाको एकूट, परिमाण, लागने रकम, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले व्यहोर्ने वा व्यहोर्नुपर्ने रकम र अन्य आवश्यक कुराहरू खुलाई सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्ने वा त्यस्तो समिति वा समुदाय आपनैले प्रस्ताव वा निवेदन पेश गर्न सक्नेछ ।
४. बृद्धा नं. ३ बमोजिम प्रस्ताव वा निवेदन प्राप्त भएपछि नगरपालिका र त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आवश्यकता अनुसार छलफल, वार्ता वा निर्माणस्थलको भ्रमण गरी त्यस्तो काम वा सेवाका सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम सम्भौता गर्नुपर्नेछ ।
५. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिदा लागत अनुमानमा रहेको मुख्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टीजेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।
६. आयोजनाहरू संचालन गर्ने पेशकी दिने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ तर नगरपालिकाले आवश्यकता देखेमा प्राविधिक शाखाको सिपनारिसमा सम्भौता रकमको बढीमा एक तिहाई रकम सम्मको अगिम रूपमा पेशकी दिन सक्नेछ । प्राविधिक शाखा स्थापना नभएसम्म सम्बन्धित वडाको प्राविधिक सहित वडा समितिको सिपनारिसमा पेशकी दिन सक्नेछ । त्यसरी दिएको पेशकी रकम अर्को किस्ता भुक्तानी गर्नु अघि पछ्याउट गरी सक्नुपर्नेछ ।
७. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्याङ्कन विल भर्पाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठकमा अनुमोदन गराई नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
८. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आपनैले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक रूपमा टाँस गर्नुपर्नेछ र आपनैले गरेका काम कारवाहीको सम्बन्धमा सामाजिक लेखापरिक्षण गर्नुपर्नेछ ।
९. नगरपालिकाले उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई सम्बन्धित कामको लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन नसक्ने भएमा सो कामको लागि आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति सो समिति वा समुदाय आपनैले करारमा नियुक्त

- गर्न सक्नेछ । त्यसरी नियुक्त गरिएको प्राविधिकलाई दिनुपर्ने पारिश्रमिक सार्वजनिक निकायले कट्टा गरेको कन्टीजेन्सी वाट गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेछ । तर त्यस्तो पारिश्रमिक लागत अनुमानको ३ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन ।
१०. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा लोडर, एक्सभटर, रोलर, डोजर, ग्रेडर विट्टिमिन, डिस्ट्रिब्युटर विट्टिमिन, एवाइलर जस्ता हेभी मेसिनहरू उपयोग गर्नु सकिने छैन । तर लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेसिन पयोग गर्नुपर्ने जटिल पकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिपनारिसमा नगरपालिकाबाट सहमति लिई त्यस्तो मेसिन पयोग गर्नु सकिनेछ ।
११. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आपतैले सम्पन्न गर्नपर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब कन्ट्र्याक्टरबाट काम गराउन सकिने छैन । कुनै कारणवश सो समिति वा समुदाय आपतैले समयमा काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सूचना नगरपालिकालाई दिनुपर्नेछ । यसरी सूचना प्राप्त भएपछि नगरपालिकाले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँच बुझ्नु गरी सो समिति वा समुदायसँग भएको सम्झौता तोडी बाँकी काम पत्रलित ऐन तथा नियमावली बमोजिम गराउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले प्राप्त गरेको कुनै काममा निर्माण व्यवसायीलाई सलरन गराइएको पाइएमा नगरपालिकाले उक्त उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायसँग भएको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई भविष्यमा त्यस्तो किसिमको कुनै काम गर्न नदिने अभिलेख राखी सो काम गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयलाई सिपनारिस गरिनेछ ।
१२. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि नगरपालिकाले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराइ त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनेसहभागीताबाट व्यहोरिएको श्रम नगद वा जिन्सी समेत कूल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गर्नुपर्नेछ । नगरपालिकाले त्यसरी प्राप्त भएको विवरण तथा उक्त निर्माण कार्यको सर्भे, डिजाइन, लागत अनुमान सुपरिवेक्षण र कार्यसम्पादन गर्ने व्यक्तित् तथा पदाधिकारीको नाम र पद समेत खुल्ने गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।
१३. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आपतैले प्राप्त गरेको कुनै रकम दुरुपयोग गरेको पाइएमा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले छानविन गरी त्यस्तो रकम उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूबाट दामासाहीले सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नुपर्नेछ ।
१४. उपभोक्ता समितिमापत सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न भएपछि नगरपालिकाले सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ । यसरी आयोजना हस्तान्तरण भएमा नगरपालिकाको सहमति लिई उपभोक्ता समितिले सेवा शुल्क जम्मा गर्ने कुनै कोष खडा गरी सेवा शुल्क लिन र सोको नियमित मर्मत सम्भार र सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने सक्नेछ । यसका लागि आवश्यकता अनुसार कार्यब्रन्ड तथा आयोजना सञ्चालन कार्यविधि तयार गरी नगरपालिकाबाट स्वीकृत गरी लागु गर्न सकिनेछ ।
१५. उपभोक्ता समिति गठन गर्दा देहाय बमोजिमको पकृया पुरा गर्नु पर्नेछ :
- क. उपभोक्ता समितिबाट आयोजना कार्यन्वयन र सञ्चालन गर्दा आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने घरपरिवारको पहिचान गरी त्यस्तो घर परिवारको आम भेलाबाट सम्बन्धित आयोजना स्थलमा नै सात देखि एघार सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूले आफ्नो नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ख. नगरपालिका वा वडा समितिमा बहालवाला पदाधिकारी, राजनितिक दलको प्रतिनिधिको रूपमा नगरपालिकाको कुनै पनि पदमा आसिन व्यक्तित्, बहालवाला सरकारी कर्मचारी, शिक्षक, निर्माण व्यवसायी, सरकारी पेशकी वा बरेजु पञ्छयौट नगरेको व्यक्तित्, नैतिक पतन देखिने पञ्जोदारी अभियोगमा सजाय पाई उक्त सजाय भुक्तान गरेको तीन वर्ष ननाघको व्यक्तित्, सार्वजनिक सम्पत्ती हिनानिना गरेको व्यक्तित् उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैनन् ।
- ग. उपभोक्ता समितिमा कमिमा ३३ प्रतिशत महिला हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्ये कमिमा एक जना महिला हुनुपर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी हुनुको साथै उपभोक्ता समितिमा आवद्ध व्यक्तित्हरू सामान्यतया साक्षर हुनुपर्नेछ ।
- घ. एउटै समयमा एक व्यक्तित् एक भन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन साथै एक सगोलका परिवारबाट एक जना भन्दा बढी व्यक्तित् समितिको सदस्य हुन पाउने छैन ।
- ङ. उपभोक्ता समिति गठन गर्दा वडा समितिको अध्यक्ष वा सदस्य तथा नगरपालिकाले तोकेको कर्मचारीको रोहवरमा गर्नुपर्नेछ । यसरी उपभोक्ता समिति गठन गरे पश्चात सो सम्बन्धी प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानीय तहमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- च. पत्रलित ऐन नियम पत्रिन्याय र मापदण्ड विपरित उपभोक्ता समिति वा अनुगमन समिति गठन गरेको वा सिपनारिस गरेको पाइएमा यसरी गठन वा सिपनारिस गर्ने कर्मचारी, व्यक्तित् वा सस्थालाई समेत कारवाही हुनेछ ।
- छ. उपभोक्ता समिति सर्वसम्मत तरिकाले गठन हुनुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेको अवस्थामा तोकेको विधि अनुसार खटिएको कर्मचारीले उपभोक्ता समिति गठन गरी सोको जानकारी सम्बन्धित स्थानीय तहलाई गराउनुपर्नेछ ।
- ज. उपभोक्ता समिति मापतत कार्यन्वयन गर्न स्वीकृत योजनाहरूको लागि उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा अन्य वैकल्पिक माध्यमबाट आयोजना सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
१६. स्थानीय तहले आयोजना र कार्यब्रन्ड छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्पबाट नगद लागत सहभागीता जुटने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । यसरी नगद सहभागीता तोकेको अवस्थामा उपभोक्ता समितिको तर्पबाट

व्यहोनुपने सहभागीता वापतको रकम सम्बन्धित नगरपालिकाको खातामा दाखिला गरी साँको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्भन्धीता गनुपनेछ। नगद सहभागीता नजुटने गरी आयोजना स्वीकृत भएको अवस्थामा स्थानीय निकायले योजना सम्भन्धीता गरी निर्धारण गरे वमोजिमको जनसहभागीता वरावरको काम गरेको पाविधिक मुल्याङ्कन सहितको पतिबेदन प्राप्त भएपछि कार्यपगतिको आधारमा आयोजनाको लागि नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने रकमबाट भुक्तानी गनुपनेछ। लागत सहभागीता नभएको कुनै पनि योजना उपभोक्ता समितिमापनत सञ्चालन गर्न पाइने छैन ।

१७. यस वमोजिम कार्यत्रयम स्वीकृत नभई विगत वर्षमा वा यसै आर्थिक वर्षमा पनि सम्भन्धीता हुनु पूर्व कार्य सम्पन्न गरिएका भनी भुक्तानी माग गरिएको कार्यत्रयम वा आयोजनाहरूमा र आर्थिक वर्षको अन्त्यमा काम भइसकेको देखाई वा पछि काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिलाई रकम भुक्तानी दिन पाइने छैन । उपभोक्ता समितिले स्वीकृत कार्यत्रयम वमोजिम गरेको कामको मात्र भुक्तानी दिइनेछ ।
१८. तोकिएको काम भन्दा बढी गर्ने वा काम नै नगरी वा वास्तविक काम भन्दा बढी काम गरेको देखाई अथवा कुनै आइटमको सट्टा अर्को आइटमको कार्य पुरा गरेको देखाई लागत अनुमान भन्दा बढी रकम मार्ने उपभोक्ता समितिलाई उत्तम रकम भुक्तानी नदिइ कालो सूचीमा राखी कारवाही गनुको अतिरिक्त सम्बन्धित पाविधिकलाई समेत कारवाही गरिनेछ ।
१९. नगरपालिकाले उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार लगायत आयोजना लागत, निर्माण सामाग्रीको परिमाण, आयोजनाको गुणस्तर, राहनुपने खाता, किस्ता निकास तथा भुक्तानी पत्रिया, पारदर्शिता, अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्थाका वारेमा कार्यत्रयम वा आयोजना सम्भन्धीता हुनुपूर्व एक वा सो भन्दा बढी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष सचिव र कोषाध्यक्षलाई सामूहिक रूपमा अनुशिक्षण कार्यत्रयम संचालन गरिनेछ ।
२०. उपभोक्ता समितिको खाता अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुन्छ। खाता संचालकहरूको तीनपुस्तो खुलाई आयोजना खाता र नगरपालिकामा अभिलेख राहनुपनेछ । उपभोक्ता समितिको गठन र यसको बैठकको निर्णयहरूको अभिलेख उपभोक्ता समितिको सचिवले राहनु पनेछ । तीन लाख भन्दा कम बजेट विनियोजन भएको आयोजनाहरूको खाता अध्यक्ष र सचिव वा कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट पनि संचालन गर्न सकिनेछ ।
२१. उपभोक्ता समितिले आफूले पत्रिके किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक गनुको साथै सम्बन्धित उपभोक्ता र नगरपालिकालाई जानकारी गराउनु पनेछ । सम्बन्धित निकायबाट कुनैपनि समयमा उपभोक्ता समिति तथा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने इकाई वा संघसंस्थाको आर्थिक कारोबारको वारेमा जिबुभुन वा निरिक्षण गर्न सक्नेछ ।
२२. उपभोक्ता समितिले आफ्नो खाताबाट पचास हजार भन्दा बढी आर्थिक कारोवार गर्दा बैंक वा वित्तीय संस्था मापनत गनुपनेछ ।
२३. सामाजिक परिचालनका माध्यमबाट गठन भएका समूह सामुदायिक संस्था कार्यत्रयम वा आयोजना संचालन गर्न इच्छुक भएमा छुट्टै उपभोक्ता समिति गठन नगरी संचालन गर्न सकिने भएमा त्यस्ता समूह मापनत कार्यत्रयम संचालन गर्न सकिनेछ ।
२४. उपभोक्ता समिति मापनत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरू श्रममूलक पविधिमा आधारित रही स्थानीय श्रमको उपयोग र परिचालनलाई उच्च प्राथमिकता दिनुपनेछ ।
२५. श्रममूलक पविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराइ सोही वमोजिम सम्भन्धीता गरी मेशीनरी उपकरणको उपयोगबाट कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्भन्धीता रद्द गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तान गरेको रकम मुल्याङ्कन गरी बढी भएको रकम सरकारी बंकी सरह असुल उपर गनुपनेछ ।
२६. आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकाय वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक र वित्तीय पगति पतिबेदन तोकिएको ढाँचामा सम्भन्धीतामा तोकिए वमोजिमको समयमा नगरपालिकामा पेश गनुपनेछ ।
२७. नगरपालिकाले आयोजना संचालन एवं कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समिति संस्था एवं गैर सरकारी संघसंस्थाको अभिलेखीकरण गरी लगत व्यवस्थित गनुपनेछ ।
२८. उपभोक्ता समितिसँग सम्भन्धीता गनु अगाडी नगरपालिकाको योजना शाखा वा योजना सम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारीले पत्रिलत कानुन, कार्यविधि, निर्देशिका वमोजिम आवश्यक कागजात सहित उपभोक्ता समिति गठन भए नभएको वारे एकीन गरी आफ्नो स्पष्ट राय साथ सम्भन्धीताको लागि निर्णय गर्ने अधिकारी समक्षा पेश गरी निर्णय भए वमोजिम गनुपनेछ ।
२९. उपभोक्ता समितिले कार्यत्रयम संचालन गर्दा उपभोक्ता समूहको निर्णयको आधारमा गर्ने, आयोजनाको निर्माण कार्य नगरपालिकाको तपनबाट तोकिएको पाविधिकले तयार गरेको लागत अनुमान तथा पाविधिक सल्लाहको अधिनमा रही गर्ने र आयोजना कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय स्रोत साधन र श्रम शक्तिको अधिकतम परिचालन गर्ने गरी गनुपनेछ ।
३०. उपभोक्ता समितिले मासिक रूपमा बैठक वस्नुपनेछ, बैठकबाट भएको निर्णय नगरपालिकालाई जानकारी गराउने आयोजना संचालन संरक्षण र मर्मत सम्भार गर्ने आफूले जिम्मा लिएको काम निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नसकेमा उपभोक्ता समूहको निर्णय सहित थप म्याद माग गर्ने कार्यत्रयम कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण खर्चहरूको वील भरपाई सुरक्षा राहने, सम्बन्धित कामको पगति विवरण नगरपालिकामा उपलब्ध गराउने कामको पत्रपत्रक गराउनु

अधि समिक्षाको लागि उपभोक्ता समूहको बैठक बोलाई बैठकमा राखी छलफल गराउने यस्तो बैठकको उपस्थिति र निर्णयको प्रति लिपी सम्बन्धित नगरपालिकामा पस्तुत गर्ने आदी कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछ ।

३१. उपभोक्ता समिति ले गरेको कामको लागत मूल्य, कार्य, कार्यस्थलमा लागेको रकम, उपभोक्ता समिति को पदाधिकारीको नाम, कार्य शुरु तथा सम्पन्न मिति समेत खुल्ने गरी सम्बन्धित कार्यस्थलमा सार्वजनिक परिक्षाणा गरेको प्रति वेदन नगरपालिकामा पस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
३२. उपभोक्ता समिति मापर्न गरिएको निर्माण वा संचालन गरेको कार्यक्रमको जानकारी स्थानीय जनताले माग गरेमा उपभोक्ता समिति ले उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
३३. उपभोक्ता समिति मापर्न संचालन हुने वा निर्माण हुने विकास निर्माण कार्यको स्थलगत अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित वडा समितिको हुनेछ ।
३४. उपभोक्ता समिति ले कामको लागि लिइएको नियमानुसार पेशकी रकम पन्छ्याईट गर्दा पथम किस्ताको पाविधिक मूल्याङ्कन, सम्भौता अनुसारको नाप जाँच र मूल्य खुल्नेको रतिङ्क विल, उपभोक्ता समिति को बैठकको प्रति लिपी समेत राखी नगरपालिकामा निवेदन दिनुपर्नेछ । यस विवरणको आधारमा अधिल्लो किस्ताको पेशकी पन्छ्याईट गरी थप कामको मात्र अर्को किस्ता कायम गरी सोही बराबरको रकम उपलब्ध गराइनेछ । उपभोक्ता समिति स्वयंले पुर्त्यक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्नेछ ।
३५. उपभोक्ता समिति ले कार्य सम्पन्न गरेपछि पाविधिक जाँचपास र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त गरी सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परिक्षाणा गराउनु पर्नेछ । पनरपनारकको लागि उत्तन सार्वजनिक परिक्षाणाको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नुपर्नेछ । अन्तिम भुत्तनानी दिंदा उत्तन योजनाको पनोटो (निर्माण पूर्व, निर्माणाधिन र निर्माण सम्पन्न भए पश्चात) र सो अनुसार निर्माण भएको हो भनी उपभोक्ता समिति को निर्णय तथा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको दस्तखत गराई सम्बन्धित पनाइलमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।
३६. उपभोक्ता समिति, गैरसरकारी संस्था लगायत अन्य सामाजिक संघसंस्था मापर्न संचालन गरिने तालिम गोष्ठी संमिनार अभिमुखीकरण कार्यक्रम कार्यशाला जस्ता कार्यक्रमको भुत्तनानी गर्दा उत्तन कार्यक्रम संचालन गर्ने विषयमा भएको निर्णय कार्यक्रम संचालन भएको स्थान र कार्यक्रम अवधि, कार्यक्रमको उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धी कार्यक्रममा सहभागीको उपस्थिति, कार्यक्रमको कार्यतालिका कार्यक्रमममा पस्तुत भएको कार्यपत्रको प्रति लिपी कार्यक्रम संचालन गर्दाको अवस्थाको तस्वीरहरु सहित आर्थिक पशासन नियम वमोजिमको अन्य विल भर्पाइ र कागजात सलरन गरी कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा गर्नुपर्नेछ ।
३७. उपभोक्ता समिति ले आयोजनाहरु संचालन गर्दा तोकिए वमोजिमको गुणास्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी सम्बन्धित पाविधिक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमन तथा सहजीकरण समिति तथा जनप्रतिनिधहरुको हुनेछ ।
३८. अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति, पाविधिक कर्मचारी र सम्बन्धित कर्मचारीलाई नगरकायपालिकाको निर्णय वमोजिम वार्धिक रुपमा पुरस्कार पदान गर्ने सकिनेछ ।
३९. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सहजीकरण सम्बन्धी व्यवस्था:
 - (क) उपभोक्ता समितिवाट कार्यक्रम वा आयोजना संचालन वा कार्यान्वयनमा अनुगमन तथा सहजीकरण गर्न एक वडास्तरिय अनुगमन तथा सहजीकरण समिति रहनेछ । उत्तन समितिमा सम्भव भएसम्म सबै पक्षाको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी कमिमा २ जना महिला सहित लाभग्राही समुदायवाट छ जनाको प्रतिनिधित्व हुनेछ ।
 - (ख) खण्ड (क) वमोजिमको समिति उपभोक्ता समितिवाट संचालन गरिने कार्यक्रम वा आयोजनाको हकमा सम्भौता हुनुपूर्व आयोजना अनुगमन तथा सहजीकरण समिति गठन गर्नुपर्नेछ । कार्यक्रम वा आयोजनाको अन्तिम भुत्तनानी एवं पनरपनारक गर्नुपूर्व यस्तो समिति को सिपनारिस आवश्यक पर्नेछ । साथै नगरपालिकाको पाविधिक शाखाले अनुगमन गरि अन्तिम भुत्तनानीको निमित्त सिपनारिस गर्नेछ ।
 - (ग) आयोजना संचालनको त्रममा बाधा अवरोध आइपरेमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने, सम्पन्न कार्यक्रम वा आयोजनाको सार्वजनिक परिक्षाणा गर्न सहयोग गर्ने तथा नगरपालिका सँग गरेको सम्भौता र पचलित कानुन वमोजिम कार्यक्रम तथा आयोजना संचालन भएको नपाइएमा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुलाई र नगरपालिकालाई सोको जानकारी गराउनु आयोजना अनुगमन तथा सहजीकरण समिति को कतव्य हुनेछ ।
 - (घ) अनुगमन तथा सहजीकरण समिति ले आयोजना सम्पन्न भएको सात दिनभित्र आयोजनाको अन्तिम भुत्तनानीको र पनरपनारकको निमित्त सिपनारिस नगरेको कारणवाट पचलित कानुन वमोजिम भए गरेको कार्यको भुत्तनानी दिन पनरपनारक गराउने लगायतका थप कार्यहरु अगाडी वढाउन बाधा परेको मानिने छैन ।
 - (ड) नगरपालिकाले कार्यक्रम वा आयोजना अनुगमन समिति को थप जिम्मेवारी र आचर सहिता निर्धारण गर्न सक्नेछ । यस्तो व्यवस्था आयोजना सम्भौता पनारममा उल्लेख गरिनेछ ।
 - (च) कुनै पनि वडामा संचालित योजनाको सम्बन्धित वडा समिति ले अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्नेछ । तोकिए वमोजिम काम नभए काम गराउन र कामको गुणास्तरियता कायम गर्न वडा समिति ले आवश्यक निर्दशन दिन सक्नेछ । वडामा संचालित योजनाहरुको काम सम्पन्न भएको वडा समिति को सिपनारिस बिना कुनैपनि योजनाको भुत्तनानी दिइने छैन ।

- (ज) नगर कार्यपालिकाले अनुगमनको लागि छुट्टै समिति गठन गरी अनुगमन र मुल्याङ्कनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ । उक्त समितिले आयोजना निर्माण सम्बन्धमा भएको प्गति विवरण उपभोक्ता समिति र नगरपालिकाको सम्बन्धित शाखा वाट प्राप्त गरी आयोजनाको लेखाजोखा गर्ने, आयोजना सञ्चालन वाट स्थानीय जनतालाई पुगोको सुविधा, सेवाको गुणास्तर, सेवा वृद्धि गराउनु पर्ने अवस्था आदिको सुपरिवेक्षण गरी जानकारी लिने, आयोजना सञ्चालनको ब्रममा देखा परेको बाधा व्यवधान हटाउनको लागि उपयुक्त सुझाव सहितको सिपनारिस नगरपालिकामा पेश गर्ने तथा उपभोक्ता समितिले स्थानीय तहसँग गरेको सम्झौता र प्चलित कानुन बमोजिम आयोजना सञ्चालन भएको तपाइएमा सोको जानकारी सम्बन्धित नगरपालिकामा गराउने दायित्व र जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुको साथै योजनाको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गरी योजना कायन्वयनमा गर्नुपर्ने नीतिगत सुधार र योजना कायन्वयनमा देखिएका समस्या समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिने र योजना कायन्वयनमा विभिन्न निकाय विच समन्वयकारी भूमिका समेत निर्वाह गर्नेछ ।
- (भन) अनुगमन सम्बन्धी थप व्यवस्था: नगरपालिकाका प्मुख, उपप्मुख र प्मुख पशासकीय अधिकृतले नगरपालिकाको कोषामा प्राप्त बजेटवाट सञ्चालित कुनैपनि योजना तथा आयोजनाहरु कुनैपनि बेला अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्न सक्नेछ । यसरी अनुगमनको ब्रममा नगरप्मुख, उपप्मुख र प्मुख पशासकीय अधिकृतले दिएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ ।
४०. यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकावाट पारित भएको मिति देखि लागु हुनेछ । यस अघि उपभोक्ता समिति मापर्त सञ्चालन भइ चालु रहेका वा सम्पन्न भइ भुक्तानी भइसकेका योजनाहरु समेत यसै कार्यविधि बमोजिम भएको र गरेको मानिनेछ ।

आज्ञाले,

रघुनाथ अवस्थी

प्मुख पशासकीय अधिकृत